

Bruselj, 30. november 2022
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0414 (NLE)

15230/22
ADD 1

ECOFIN 1238
FIN 1263
UEM 340

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	30. november 2022
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2022) 686 final - ANNEX
Zadeva:	Predlog IZVEDBENEGA SKLEPA SVETA o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Madžarsko

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2022) 686 final - ANNEX.

Priloga: COM(2022) 686 final - ANNEX



EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 30.11.2022
COM(2022) 686 final

2022/0414 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Madžarsko

{SWD(2022) 686 final}

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Madžarsko

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost¹ in zlasti člena 20 Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Izbruh COVID-19 negativno vpliva na gospodarstvo Madžarske. V letu 2019 je bruto domači proizvod na prebivalca (BDP na prebivalca) Madžarske znašal 48 % povprečja EU. Realni BDP Madžarske se je v letu 2020 zmanjšal za 4,5 %, v obdobju 2020–2021 pa povečal za skupno 2,3 %. Dlje prisotni izzivi, ki vplivajo na srednjeročno gospodarsko uspešnost, vključujejo rast produktivnosti, razpoložljivost usposobljene delovne sile, naložbe v človeški kapital in kakovost institucij.
- (2) Svet je 9. julija 2019, 20. julija 2020 in 12. julija 2022 v okviru evropskega semestra na Madžarsko naslovil priporočila. Svet je Madžarski priporočil zlasti, naj nadaljuje vključevanje najbolj ranljivih skupin na trg dela, izboljša ustreznost socialne pomoči in nadomestil za brezposelnost, izboljša rezultate izobraževanja in poveča udeležbo prikrajšanih skupin v kakovostnem rednem izobraževanju. Svet ji je prav tako priporočil, naj poveča odpornost zdravstvenega sistema in izboljša dostop do kakovostnih preventivnih storitev in storitev primarnega zdravstvenega varstva. Svet je priporočil tudi, naj okrepi protikorupcijski okvir, vključno z izboljšanjem prizadevanj tožilstva in dostopa do javnih informacij, ter okrepi neodvisnost sodstva, zagotovi učinkovito vključevanje socialnih partnerjev in deležnikov v proces oblikovanja politik in izboljša konkurenco na področju javnih naročil. Madžarski je priporočil, naj nadaljuje s poenostavitvijo davčnega sistema, obenem pa naj ga okrepi proti tveganju agresivnega davčnega načrtovanja, izboljša konkurenco in regulativno predvidljivost v terciarnem sektorju ter naj pri poslih sistematično uporablja nadzor konkurence. Svet je Madžarski priporočil tudi, naj zagotovi, da so vsi izredni ukrepi strogo sorazmerni in ne posegajo v poslovne aktivnosti. Poleg tega je Svet Madžarski priporočil, naj izvede ukrepe za zagotavljanje likvidnostne podpore za mala in srednja podjetja v okviru pandemije, naj da prednost javnim naložbenim projektom in

¹ UL L 57, 18.2.2021, str. 17.

spodbuja zasebne naložbe za pospešitev gospodarskega okrevanja. Priporočil ji je tudi, naj izboljša dolgoročno vzdržnost pokojninskega sistema in hkrati ohrani njegovo ustreznost, zlasti z obravnavanjem dohodkovnih neenakosti. Madžarski je priporočil, naj osredotoči naložbe na zeleni in digitalni prehod, zlasti na čisto in učinkovito proizvodnjo in rabo energije, trajnostni prevoz in digitalno infrastrukturo za šole, ter naj spodbuja reforme in naložbe v trajnostno gospodarjenje z vodnimi viri, ravnanje z odpadki in krožnost gospodarstva, digitalizacijo podjetij, zelene in digitalne spretnosti in znanja ter raziskave in inovacije. Madžarski je priporočil tudi, naj zmanjša splošno odvisnost od fosilnih goriv s pospešitvijo uvajanja obnovljivih virov energije, zlasti z racionalizacijo postopkov izdaje dovoljenj in nadgradnjo infrastrukture za električno energijo, diverzificira uvoz fosilnih goriv, med drugim z okrepitvijo medsebojnih povezav s sodelovanjem drugih držav, zmanjša odvisnost od fosilnih goriv v stavbnem sektorju in prometu z okrepitvijo prizadevanj v zvezi z ukrepi za energijsko učinkovitost za vse, zlasti v stanovanjskih hišah, in elektrifikacijo prometa.

- (3) Priporočila, ki so bila naslovljena na Madžarsko 20. julija 2020, so vsebovala podrobnejše smernice politike za premagovanje pandemije COVID-19. Komisija je po oceni napredka pri izvajanju navedenih priporočil za posamezno državo ob predložitvi načrta za okrevanje in odpornost ugotovila, da je bilo priporočilo o sprejetju potrebnih ukrepov za učinkovit odziv na pandemijo COVID-19, ki naj ohranjajo gospodarstvo in podpirajo okrevanje, ki bo sledilo, v celoti izvedeno. Znatni napredek je bil dosežen v zvezi s priporočilom o zagotavljanju likvidnostne podpore malim in srednjim podjetjem ter spodbujanju zasebnih naložb.
- (4) Madžarska je 11. maja 2021 Komisiji predložila nacionalni načrt za okrevanje in odpornost v skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) 2021/241. Predložitev je sledila postopku posvetovanja, izvedenem v skladu z nacionalnim pravnim okvirom, v katerem so sodelovali lokalni in regionalni organi, socialni partnerji, organizacije civilne družbe, mladinske organizacije in drugi deležniki. Madžarska je različico, predloženo maja 2021, dopolnila in posodobila v skladu s členom 19(1) Uredbe (EU) 2021/241, prečiščena različica pa je bila Komisiji predložena 3. novembra 2022. Prezemanje odgovornosti za načrte za okrevanje in odpornost na nacionalni ravni je temelj za njihovo uspešno izvajanje in trajen učinek na nacionalni ravni ter verodostojnost na evropski ravni. Komisija je na podlagi člena 19 navedene uredbe ocenila ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost načrta za okrevanje in odpornost v skladu s smernicami za ocenjevanje iz Priloge V k navedeni uredbi.
- (5) Načrti za okrevanje in odpornost bi morali slediti splošnim ciljem mehanizma za okrevanje in odpornost, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/241, in instrumenta EU za okrevanje, vzpostavljenega z Uredbo Sveta (EU) 2020/2094², da bi podprli okrevanje po krizi zaradi COVID-19. Spodbujati bi morali ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo Unije s prispevanjem k šestim stebrom iz člena 3 Uredbe (EU) 2021/241.
- (6) Izvajanje načrtov držav članic za okrevanje in odpornost bo pomenilo usklajena prizadevanja z naložbami in reformami po vsej Uniji. Z usklajenim hkratnim izvajanjem reform in naložb ter izvajanjem čezmejnih projektov se bodo te reforme in naložbe vzajemno krepile in ustvarile pozitivne učinke prelivanja po vsej Uniji.

² Uredba Sveta (EU) 2020/2094 z dne 14. decembra 2020 o vzpostavitvi Instrumenta Evropske unije za okrevanje v podporo okrevanju po krizi zaradi COVID-19 (UL L 433I, 22.12.2020, str. 23).

Približno tretjina učinka instrumenta na rast in ustvarjanje delovnih mest v državah članicah bo tako posledica prelivanja iz drugih držav članic.

Uravnotežen odziv, ki prispeva k šestim stebrom

- (7) V skladu s členom 19(3), točka (a), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.1, k navedeni uredbi načrt za okrevanje in odpornost v veliki meri (ocena A) predstavlja celovit in ustrezno uravnotežen odziv na gospodarske in socialne razmere ter s tem ustrezno prispeva k vsem šestim stebrom iz člena 3 navedene uredbe ob upoštevanju specifičnih izzivov, s katerimi se sooča zadevna država članica, in dodeljenih finančnih sredstev zadevne države članice.
- (8) Načrt za okrevanje in odpornost vključuje ukrepe, ki prispevajo k vsem šestim stebrom, več komponent pa obravnava več stebrov. Načrt za okrevanje in odpornost vsebuje širok nabor ukrepov s posebnim poudarkom na zelenem prehodu, digitalni preobrazbi, krepitvi gospodarske, socialne in institucionalne odpornosti ter politikah za prihodnje generacije. Načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi ukrepe, ki podpirajo pametno, trajnostno in vključujočo rast ter socialno in teritorialno kohezijo, v skladu z evropsko industrijsko strategijo.
- (9) Načrt za okrevanje in odpornost znatno prispeva k zelenemu prehodu in digitalni preobrazbi. Zeleni prehod je podprt zlasti z reformami in naložbami na področju trajnostnega prometa, energije, gospodarjenja z vodami in krožnega gospodarstva. Med ključnimi ukrepi so naložbe v brezemisijški javni prevoz, razvoj energetskega omrežja in proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Več komponent vključuje ukrepe za izboljšanje energijske učinkovitosti javnih in stanovanjskih stavb. Digitalna preobrazba je podprta zlasti z ukrepi za spodbujanje digitalizacije izobraževanja in javne uprave ter digitalizacije zdravstvenega, energetskega in prometnega sektorja ter razvoja digitalnih spretnosti in znanj.
- (10) Številne reforme in naložbe v načrtu za okrevanje in odpornost so namenjene izboljšanju zdravstvenega varstva ter gospodarske, socialne in institucionalne odpornosti. Pričakuje se, da bodo ukrepi v zdravstvenem sektorju izboljšali učinkovitost zdravstvene oskrbe in dostop do nje za vse. Ukrepi vključujejo tudi izboljšanje stanovanjskih razmer za prebivalce najrevnejših naselij. Ključne institucionalne reforme naj bi povečale odpornost gospodarstva, in sicer s krepitvijo boja proti korupciji in krepitvijo neodvisnosti sodstva. Predvidene reforme so namenjene poenostavitvi davčnega sistema in njegovi krepitvi pred tveganjem agresivnega davčnega načrtovanja ter krepitvi vloge javnega posvetovanja in ocen učinka v zakonodajnem postopku, s čimer naj bi se povečali regulativna kakovost in stabilnost. Pričakuje se, da bo pametna, trajnostna in vključujoča rast dosežena zlasti z različnimi ukrepi za izboljšanje konkurence v javnem naročanju, vključno s ciljno usmerjenimi ukrepi za olajšanje sodelovanja malih in srednjih podjetij, ter ukrepi za spodbujanje raziskav in inovacij.
- (11) Socialna in teritorialna kohezija naj bi se spodbujali s širokim naborom ukrepov iz načrta za okrevanje in odpornost, zlasti z reformami in naložbami, ki podpirajo razvoj usposobljene in konkurenčne delovne sile, vključno z razvojem digitalnih in poklicnih znanj in spretnosti, ter z reformami za izboljšanje vzdržnosti javnih financ. Poleg tega je več ukrepov namenjenih obravnavanju specifičnih izzivov, s katerimi se soočajo najbolj prikrajšana naselja, ukrepi na področju zdravstvenega varstva pa prispevajo k celovitejšim storitvam primarnega zdravstvenega varstva in dostopnosti kakovostne bolnišnične oskrbe. Pomemben del načrta za okrevanje in odpornost predstavlja

politike za prihodnje generacije, zlasti digitalizacija izobraževalnega sistema, izboljšanje dostopa do kakovostnega in vključujočega izobraževanja ter povečanje razpoložljivosti ponudbe vzgoje in varstva predšolskih otrok.

Obravnava vseh ali pomembnega dela izzivov, opredeljenih v priporočilih za posamezno državo

- (12) V skladu s členom 19(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.2, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo načrt za okrevanje in odpornost prispeval k učinkovitemu obravnavanju vseh ali pomembnega dela izzivov (ocena A), opredeljenih v zadevnih priporočilih za posamezno državo, vključno z njihovimi fiskalnimi vidiki, naslovljenih na zadevno državo članico, ali izzivov, opredeljenih v drugih ustreznih dokumentih, ki jih je Komisija uradno sprejela v okviru evropskega semestra.
- (13) Načrt za okrevanje in odpornost vključuje obsežen sklop reform in naložb, ki se vzajemno krepijo in prispevajo k učinkovitemu reševanju vseh ali znatnega števila gospodarskih in socialnih izzivov, opredeljenih v priporočilih za posamezno državo, ki jih je Svet naslovil na Madžarsko v okviru evropskega semestra v letih 2019, 2020 in 2022, zlasti v zvezi z zelenim in digitalnim prehodom, izobraževanjem, trgom dela, socialno politiko, zdravstvenim varstvom, protikorupcijskim okvirom, neodvisnostjo sodstva, konkurenco v javnem naročanju, kakovostjo in preglednostjo odločanja, obdavčitvijo in agresivnim davčnim načrtovanjem ter pokojninskim sistemom.
- (14) Načrt za okrevanje in odpornost vsebuje več ustreznih ukrepov za obravnavanje izzivov v zvezi z zelenim prehodom. Kar zadeva proizvodnjo energije in energijsko učinkovitost, načrt vključuje reforme za izboljšanje postopkov za izdajo dovoljenj za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, poenostavitev priključitve malih elektrarn za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov na omrežje in odpravljanje ovir za razvoj vetrne energije. Madžarska se je zavezala, da bo do leta 2026 povečala skupno zmogljivost za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov z dovoljenjem za priključitev na omrežje na vsaj 10 000 MW. Načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi naložbe za povečanje proizvodnje sončne energije in izboljšanje elektroenergetskega omrežja, da se lahko nanj varno priključi energija, proizvedena iz obnovljivih virov. Načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi več naložb v energijsko učinkovito prenovu javnih stavb, zlasti na področju izobraževanja in zdravstvenega varstva, ter stanovanjskih stavb. Kar zadeva trajnostni promet, načrt za okrevanje in odpornost vključuje naložbe za razvoj primestnega železniškega omrežja, železniškega omrežja na koridorjih TEN-T, brezemisijskega avtobusnega prevoza in centralnega upravljanja prometa na železniških progah v omrežju TEN-T. Madžarska bo uvedla enoten državni sistem za določanje cen, vozovnice in obveščanje potnikov v avtobusnem in železniškem prometu. Načrt za okrevanje in odpornost vsebuje tudi ukrepe za spodbujanje reform in naložb v krožno gospodarstvo ter trajnostno ravnanje z odpadki in trajnostno gospodarjenje z vodnimi viri, vključno s spodbujanjem naravnega zadrževanja vode.
- (15) Načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi več ustreznih ukrepov za obravnavanje izzivov v zvezi z digitalnim prehodom. Načrt vključuje ukrepe za zagotavljanje prenosnih računalnikov in ustreznega usposabljanja za učitelje in učence v javnem šolstvu ter naprav informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) za osnovne in srednje šole, vključno s šolami za poklicno izobraževanje in usposabljanje, univerze in ustanove za izobraževanje odraslih ter ukrepe za povečanje digitalizacije

zdravstvenega in prometnega sektorja. Poleg tega načrt za okrevanje in odpornost vsebuje nekatere ukrepe za obsežnejšo digitalizacijo javne uprave, zlasti z elektronskimi platformami za poročanje o davčnih zadevah, nadaljnjim razvojem elektronskega sistema za javno naročanje in izboljšanjem sistema za upravljanje sodnih spisov državnega tožilstva.

- (16) Načrt za okrevanje in odpornost vključuje več ukrepov za reševanje izzivov na področju izobraževanja. V načrtu so predvidene reforme za povečanje privlačnosti učiteljskega poklica, in sicer z mehanizmom, ki zagotavlja postopen dvig učiteljskih plač na vsaj 80 % povprečne plače diplomantov s terciarno izobrazbo, ter reforme za zmanjšanje segregacije v šolah in zagotavljanje dostopa do kakovostnega šolstva, zlasti tako, da se učencem in učiteljem zagotovijo potrebne naprave za udeležbo v sodobnem digitaliziranem izobraževanju ter da se razvijajo njihove digitalne spretnosti in znanja. Načrt za okrevanje in odpornost vsebuje tudi naložbe, katerih namen je učiteljem nuditi priložnosti za preusposabljanje, ravnateljem in podravnateljem šol pa posebno usposabljanje za vodenje, podpiranje vključevanja učencev s posebnimi učnimi potrebami v redne izobraževalne programe in začetek pripojitve razredov na majhnih in manj uspešnih šolah na nižji sekundarni ravni večjim šolam, s čimer bi se izboljšali učinkovitost in kakovost izobraževanja. Poleg tega so obravnavani tudi izzivi na področju raziskav in inovacij, in sicer z ustanovitvijo nacionalnih laboratorijev, ki bi izboljšali ekosistem na področju znanosti in inovacij.
- (17) Priporočilo za posamezno državo o vključevanju najranljivejših skupin na trg dela je obravnavano z odprtjem dodatnih mest v otroških jaslih, spodbujanjem zaposlitvenih možnosti za prebivalce najbolj prikrajšanih naselij in naložbami v digitalno učno opremo in vsebine, tečaje usposabljanja za odrasle ter posodobitev učnega okolja v ustanovah za poklicno izobraževanje in usposabljanje ter na univerzah.
- (18) Načrt za okrevanje in odpornost vključuje različne ukrepe za obravnavanje posebnih izzivov, povezanih s socialnimi politikami, in sicer z zagotavljanjem celovite podpore prebivalcem, ki živijo v 300 najbolj prikrajšanih naseljih. Cilj teh ukrepov je spodbujati zaposlovanje in razvoj znanj in spretnosti z upoštevanjem lokalnih posebnosti, doseči boljše rezultate izobraževanja z v skupnost usmerjenim pedagoškim pristopom, izgraditi in prenoviti socialna stanovanja in vzpostaviti socialne sončne elektrarne.
- (19) Načrt za okrevanje in odpornost določa obsežen nabor reform in naložb za reševanje najbolj kritičnih izzivov na področju zdravstvene oskrbe. Ta vključuje zlasti naložbe v nadgradnjo bolnišnične infrastrukture in opreme, optimizacijo omrežja bolnišnične oskrbe ter razvoj storitev primarnega zdravstvenega varstva in preventivnih storitev z ustanavljanjem skupnosti zdravnikov splošne medicine, ki zagotavljajo celostne zdravstvene storitve. Dopolnjujejo pa jih naložbe v digitalno zdravstvo, kot so programi digitalizacije in spremljanja oseb na daljavo na področju oskrbe starejših. Vključen je tudi ukrep, ki podpira odpravo podarjanja daril v zdravstvenem sistemu.
- (20) Načrt za okrevanje in odpornost vsebuje več ukrepov za okrepitev protikorupcijskega okvira. Mednje spada tudi ustanovitev organa za integriteto, ki bo namenjen učinkoviti krepitvi preprečevanja, odkrivanja in odpravljanja goljufij, nasprotja interesov, korupcije in drugih nezakonitosti in nepravilnosti v zvezi z izvajanjem podpore Unije na Madžarskem, s posebnim poudarkom na javnem naročanju in zagotavljanju resničnosti navedb v prijavah premoženjskega stanja. Organ za integriteto bi moral v skladu z načrtom za okrevanje in odpornost imeti široka pooblastila za ukrepanje v

primerih, v katerih pristojni nacionalni organi po njegovem mnenju ne sprejmejo potrebnih ukrepov za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje goljufij, nasprotja interesov, korupcije in drugih nezakonitosti ali nepravilnosti, ki vplivajo na dobro finančno poslovanje proračuna Unije ali finančne interese Unije oziroma za to obstaja resna nevarnost. Zagotoviti bi bilo treba popolno neodvisnost organa za integriteto, vključno s postopkom izbire osebja in vodstva ter postopkom za sprejetje njegovega proračuna. Med ukrepi je tudi ustanovitev projektne skupine za boj proti korupciji, v kateri naj bi sodelovale številne neodvisne nevladne organizacije in ki bo stalno pregledovala obstoječe protikorupcijske ukrepe in pripravljala predloge glede izboljšav za odkrivanje, preiskovanje, pregon in kaznovanje korupcije in drugih praks, kot so nepotizem, favoriziranje in pojav vrtljivih vrat med javnim in zasebnim sektorjem. Projektni skupini bi moral v skladu z načrtom za okrevanje in odpornost predsedovati predsednik organa za integriteto, kljub temu pa bi morala ta delovati neodvisno od tega organa. Načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi ukrepe za podporo okrepljenemu sodelovanju z Evropskim uradom za boj proti goljufijam (OLAF), za razširitev osebnega in materialnega področja uporabe zahtev za prijavo premoženjskega stanja ter okrepitev nadzora in preglednosti nad tem, kako fundacije za upravljanje premoženja v javnem interesu, ki opravljajo dejavnost v javnem interesu, in pravne osebe, ki jih te ustanovijo ali upravljajo, uporabljajo podporo Unije. Načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi več reform, ki so namenjene krepitvi zakonodajnih, institucionalnih ter praktičnih ureditev za učinkovitejše preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje goljufij, korupcije, nasprotja interesov in drugih nezakonitosti pri uporabi podpore Unije. Načrt za okrevanje in odpornost vsebuje tudi reformo za okrepitev protikorupcijskega okvira, in sicer z vzpostavitvijo možnosti sodnega nadzora nad odločitvami tožilstva ali preiskovalnega organa o tem, da zavrže določeno prijavo kaznivega dejanja ali ustavi kazenski postopek. Ukrepe predvideva tudi celovito izvajanje veljavne madžarske nacionalne strategije in akcijskega načrta za boj proti korupciji ter pripravo nove nacionalne strategije in akcijskega načrta na to temo. Več ukrepov iz načrta za okrevanje in odpornost prispeva k večji preglednosti javnih podatkov in dostopu do njih, tudi z namenom krepitve protikorupcijskega okvira, in sicer z olajšanjem neodvisnega nadzora. Med te ukrepe spadajo vzpostavitev in upravljanje osrednjega registra o porabi javnih sredstev, ki bi omogočal iskanje, odprava ali omejitev stroškov, povezanih z zahtevki za informacije javnega značaja, skrajšanje sodnih postopkov v zadevah, povezanih z dostopom do informacij javnega značaja, in redni pregledi javnih organov za oceno, ali ti izpolnjujejo zahteve glede zagotavljanja dostopa do podatkov v javnem interesu.

- (21) Priporočilo za posamezno državo glede okrepitve neodvisnosti sodstva je obravnavano v več reformah iz načrta za okrevanje in odpornost, ki naj bi okrepile neodvisnost in nepristranskost sodišč in sodnikov z zakonsko podlago v skladu s členom 19 PEU in ustreznim pravnim redom EU, s čimer bi se dvignil standard sodnega varstva in izboljšalo naložbeno okolje na Madžarskem. Načrt vključuje ukrepe za okrepitev relativne vloge in pooblastil državnega sodnega sveta v primerjavi s pooblastili predsednika državnega urada za sodstvo. Učinkovito nadziranje predsednika državnega urada za sodstvo s strani državnega sodnega sveta bi moralo po pričakovanjih zmanjšati možnost sprejemanja samovoljnih odločitev glede osrednjega upravljanja sodišč, tudi v zvezi z imenovanjem sodnikov, kar bi okrepilo neodvisnost sodstva. To bi bilo v skladu z načrtom za okrevanje in odpornost treba doseči zlasti z uvedbo zahteve po obrazloženem zavezujočem mnenju državnega sodnega sveta o posameznih odločitvah, kot so primernost kandidatov za mesto predsednika in

podpredsednika državnega urada za sodstvo glede na merila primernosti, razveljavitev postopkov imenovanj za sodnike in na izvršne položaje v sodstvu, premeščanje sodnikov in izključevanje sodnikov iz skupine sodnikov, ki obravnavajo posebne zadeve, tudi upravne. Državni sodni svet bi moral podati tudi obrazloženo zavezujoče mnenje o predpisih, kot so sistem točkovanja za sodniška mesta, pogoji za dodelitev bonusov, usposabljanje sodnikov, delovna obremenitev na državni ravni in število sodniških mest. Sodniki, ki so člani državnega sodnega sveta, bi morali imeti možnost, da so ponovno izvoljeni za naslednji mandat, državni sodni svet pa bi moral imeti dostop do vseh dokumentov, pravno sposobnost in avtonomijo pri razpolaganju s svojim proračunom ter pravico, da sproži postopek pred pristojnim ali ustavnim sodiščem ter tako brani svoje pristojnosti. Uvesti bi bilo treba tudi nediskrecijska pravila o imenovanju začasnih predsednikov sodišč in prepovedati vključevanje sodnikov na sodišča višje stopnje po napotitvi. Pričakuje se, da bo z reformo okrepljena neodvisnost vrhovnega sodišča (Kúria), zlasti s spremembo pravil o izvolitvi njegovega predsednika, ki bi moral imeti najmanj pet let izkušenj na sodniškem položaju in ne bi smel imeti možnosti ponovne izvolitve. Državni sodni svet bi moral podati obrazloženo zavezujoče mnenje o ustreznosti kandidatov za predsednika in podpredsednika vrhovnega sodišča. Reforma bi morala tudi odpraviti možnost, da so člani ustavnega sodišča imenovani na vrhovno sodišče brez upoštevanja običajnega prijavnega postopka, izboljšati sistem dodeljevanja zadev in okrepiti pooblastila sodnega sveta vrhovnega sodišča. Pričakuje se, da bodo nadaljnje reforme odpravile ovire za predložitev predlogov za sprejetje predhodnih odločb Sodišču Evropske unije in odpravile možnost, uvedeno leta 2019, da lahko javni organi izpodbijajo pravnomočne sodne odločbe pred ustavnim sodiščem, kar bi zagotovilo, da pravnomočne sodbe podajajo pristojna neodvisna sodišča.

- (22) Načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi več ukrepov za reševanje izzivov, povezanih s konkurenco v javnem naročanju, vključno s krepitvijo neoporečnosti postopkov javnega naročanja. Ena od reform vključuje razvoj in trajno uporabo orodja za spremljanje deleža postopkov javnega naročanja, na katere prispe ena sama ponudba, in oceno razlogov za ta pojav. Ločena reforma pa je namenjena vzpostavitvi okvira za merjenje uspešnosti, ki bo namenjen rednemu ocenjevanju uspešnosti in stroškovne učinkovitosti javnega naročanja ter iskanju vzrokov za omejeno konkurenco v sektorjih, za katere je nizka raven konkurence najznačilnejša. Pripraviti in izvajati bi bilo treba akcijski načrt, ki bi temeljil na dobrih mednarodnih praksah, s katerim bi povečali konkurenco v javnem naročanju. Poleg navedenih reform je v načrt za okrevanje in odpornost vključena zaveza Madžarske, da bo delež javnih naročil s samo eno ponudbo zmanjšala in ohranila na ravni pod 15 %, in sicer tako za naročila, ki se v celoti ali delno financirajo iz podpore Unije, kot tudi za naročila, ki se financirajo izključno iz nacionalnih virov. Poleg teh reform načrt za okrevanje in odpornost vključuje priložnosti za usposabljanje in program podpore za poenostavitev sodelovanja mikro, malih in srednjih podjetij v postopkih javnega naročanja ter ukrepe za razvoj elektronskega sistema javnega naročanja, s katerim bi olajšali izvajanje neodvisnega nadzora in analiz konkurence v javnem naročanju.
- (23) Načrt za okrevanje in odpornost vsebuje reforme za izboljšanje kakovosti in preglednosti postopkov odločanja, in sicer z učinkovitim socialnim dialogom, sodelovanjem z drugimi deležniki in rednimi ocenami učinka. Namen s tem povezanih ukrepov je zagotoviti, da je za osnutke zakonodajnih aktov, ki jih pripravi vlada, sistematično na voljo dovolj dolgo časovno obdobje za javno posvetovanje, razen če zato ne obstajajo utemeljeni razlogi, in da se ocene učinka dosledno pripravljajo in

javno objavijo za vse osnutke zakonodajnih aktov. Pri več ukrepih v načrtu za okrevanje in odpornost je predpogoj za njihovo izvajanje izrecna vključenost socialnih partnerjev in deležnikov v odločanje. Sodelovanje deležnikov je predvideno tudi pri izvajanju načrta za okrevanje in odpornost in njegovem nadzoru, in sicer z ustanovitvijo in delovanjem odbora za spremljanje, v katerem bi morala biti vsaj polovica članov iz organizacij civilne družbe, ki so popolnoma neodvisne od javnih organov.

- (24) V načrt za okrevanje in odpornost so vključeni tudi ukrepi v zvezi s poslovnim okoljem, zlasti za izboljšanje davčnega sistema. Načrt za okrevanje in odpornost vsebuje reforme, namenjene učinkovitejšemu boju proti agresivnemu davčnemu načrtovanju, kot so obsežnejše sporočanje podatkov o transfernih cenah, uvedba zahtev o minimalni dejavnosti v zvezi z davkom od dohodkov pravnih oseb za slamnata podjetja in razširitev področja uporabe pravil o neodbitnosti za plačila v tuje jurisdikcije z nizko ali ničelno davčno stopnjo. Kar zadeva poenostavitev davčne ureditve, načrt vključuje ukrepe za zmanjšanje števila davčnih obveznosti in digitalno preobrazbo postopkov za izpolnjevanje davčnih obveznosti.
- (25) Načrt za okrevanje in odpornost vključuje načrt reform za izboljšanje srednje- in dolgoročne vzdržnosti madžarskega pokojninskega sistema in okrepitev ustreznosti prejemkov upokojencev z nižjimi dohodki. Pričakuje se tudi, da bo načrt za okrevanje in odpornost prispeval k vzdržnosti javnih financ, in sicer z izvajanjem pregledov porabe.
- (26) Za priporočila v zvezi s takojšnjim odzivom fiskalne politike na pandemijo se lahko šteje, da ne spadajo na področje uporabe načrta za okrevanje in odpornost Madžarske, ne glede na dejstvo, da se je Madžarska v letih 2020, 2021 in 2022 na splošno ustrezno in zadostno odzvala na takojšnjo potrebo gospodarstva po podpori s fiskalnimi sredstvi v skladu s splošno odstopno klavzulo Pakta za stabilnost in rast.

Prispevek k potencialu rasti, ustvarjanju delovnih mest ter gospodarski, socialni in institucionalni odpornosti

- (27) V skladu s členom 19(3), točka (c), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.3, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo imel načrt za okrevanje in odpornost velik vpliv (ocena A) na krepitev potenciala rasti, ustvarjanje delovnih mest ter gospodarsko, socialno in institucionalno odpornost Madžarske, s tem pa prispeval k izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, vključno s spodbujanjem politik za otroke in mlade, ter na ublažitev gospodarskih in socialnih posledic krize zaradi COVID-19 ter s tem okrepil ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo in konvergenco v Uniji.
- (28) Simulacije, ki so jih opravile službe Komisije, kažejo, da bi lahko načrt za okrevanje in odpornost ter preostali ukrepi Instrumenta Evropske unije za okrevanje do leta 2025 povečali BDP Madžarske za 1,0 % do 1,4 %, kar ne vključuje morebitnega pozitivnega učinka strukturnih reform, ki je lahko znaten. Z načrtom za okrevanje in odpornost naj bi se spodbudila pametna, trajnostna in vključujoča rast, veliko pa bodo prispevale naložbe, ki podpirajo uspešen zeleni in digitalni prehod, spodbujajo inovacije, digitalizirajo javno upravo in javne storitve ter krepijo konkurenčnost v javnem naročanju. Pričakuje se, da bosta z ukrepi povečana energijska učinkovitost v javnih stavbah in delež energije, proizvedene iz obnovljivih virov. Prav tako naj bi se izboljšali digitalne spretnosti in znanja ter rezultati na področju zdravja.

- (29) Srednje- in dolgoročno se pričakuje, da bo načrt za okrevanje in odpornost povečal ponudbo usposobljenih delavcev, in sicer z reformami in naložbami v javno izobraževanje, poklicno usposabljanje in visoko šolstvo. Pričakuje se, da bo načrt za okrevanje in odpornost zlasti prispeval k digitalnim spretnostim in znanju, in sicer z večjo uporabo digitalnih orodij in rešitev v izobraževanju in zdravstvenem varstvu. Tudi reforme in naložbe v zdravstveno varstvo lahko pozitivno prispevajo k ponudbi delovne sile. Inovacijski potencial gospodarstva naj bi se okrepil z naložbami, ki spodbujajo sodelovanje različnih akterjev na področju raziskav in razvoja na več področjih strateškega pomena. Ukrepi, namenjeni izboljšanju konkurence v javnem naročanju, boju proti korupciji, krepitvi neodvisnosti sodstva ter izboljšanju kakovosti zakonodaje in porabe javnofinančnih odhodkov, lahko prav tako spodbudijo potencialni BDP, in sicer s povečanjem kakovosti naložb, zlasti v javnem sektorju.
- (30) Pričakuje se, da bo načrt za okrevanje in odpornost podprl zeleni prehod in zmanjšal odvisnost od uvoza fosilnih goriv. Reforme in naložbe v zvezi z energijo iz obnovljivih virov ter naložbe v električno omrežje, namenjene povečanju kapacitet za obnovljive vire energije, naj bi znatno povečale delež proizvodnje električne energije brez emisij. Pričakuje se tudi, da se bodo z naložbami v energijsko učinkovitost javnih in stanovanjskih stavb zmanjšale poraba energije iz fosilnih virov in emisije toplogrednih plinov. Ukrepi za trajnostno mobilnost, vključno z izboljšanimi primestnimi železniškimi progami in električnimi avtobusi, naj bi izboljšali kakovost in učinkovitost javnega prevoza ter zmanjšali emisije toplogrednih plinov in izboljšali kakovost zraka, kar bo pozitivno vplivalo na rezultate na področju zdravja in produktivnost.
- (31) Ukrepi iz načrta za okrevanje in odpornost, ki naj bi pozitivno vplivali na socialno kohezijo in prispevali k zmanjšanju socialnih in ekonomskih tveganj za ranljive skupine, vključujejo razvoj ustanov za predšolsko vzgojo, spodbujanje digitalnih spretnosti in znanj v šolah, povečanje udeležbe prikrajšanih učencev in učencev s posebnimi učnimi potrebami v kakovostnih rednih izobraževalnih programih, zmanjšanje tveganja za segregacijo v šolah ter sveženj zdravstvenih reform, ki bi z odpravo neformalnega podarjanja daril in naložbami v zdravstveni sektor zagotovil pravičnejši dostop do zdravstvenih storitev. Predviden je tudi celovit sklop ukrepov za podporo najbolj prikrajšanim naseljem v skladu s specifičnimi potrebami.

Načelo, da se ne škoduje bistveno

- (32) V skladu s členom 19(3), točka (d), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.4, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo načrt za okrevanje in odpornost zagotovil, da noben ukrep (ocena A) za izvajanje reform in naložbenih projektov, vključenih v načrt za okrevanje in odpornost, ne bo bistveno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852³ (načelo, da se ne škoduje bistveno).
- (33) V skladu s tehničnimi smernicami iz obvestila Komisije „Tehnične smernice za uporabo ‚načela, da se ne škoduje bistveno‘ v skladu z uredbo o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost“⁴ je Madžarska predložila utemeljitve, da noben ukrep v njenem načrtu za okrevanje in odpornost ne škoduje bistveno nobenemu okoljskemu cilju. Kjer je potrebno, je Madžarska za preprečitev bistvene škode

³ Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

⁴ UL C 58, 18.2.2021, str. 1.

predlagala izvajanje blažilnih ukrepov, ki bi morali biti vključeni v zadevne mejnike in cilje.

- (34) Posebna pozornost je namenjena ukrepom, katerih vpliv na okoljske cilje je treba natančno preučiti. Zlasti pri ukrepih, ki vključujejo gradnjo in prenovu infrastrukture za oskrbo z vodo, ustrezni mejniki zagotavljajo, da se okolju ne škoduje bistveno, zlasti z izvajanjem rezultatov in pogojev iz presoji vplivov na okolje v skladu z okoljsko zakonodajo EU, ter z zagotavljanjem, da so izdana ustrezna dovoljenja za odvzem vode in da se doseže dobro ekološko stanje površinskih in podzemnih vodnih teles, na katera vplivajo navedene naložbe.

Prispevek k zelenemu prehodu, vključno z biotsko raznovrstnostjo

- (35) V skladu s členom 19(3), točka (e), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.5, k navedeni uredbi načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe, ki v veliki meri (ocena A) prispevajo k zelenemu prehodu, vključno z biotsko raznovrstnostjo, ali k obravnavanju izzivov, ki iz tega izhajajo. Za ukrepe, ki podpirajo podnebne cilje, je namenjen znesek, ki predstavlja 48,1 % skupnih dodeljenih sredstev za načrt za okrevanje in odpornost, izračunanih po metodologiji iz Priloge VI k navedeni uredbi. V skladu s členom 17 navedene uredbe je načrt za okrevanje in odpornost skladen z informacijami iz nacionalnega energetskega in podnebnega načrta za obdobje 2021–2030.
- (36) Pričakuje se, da bodo reforme in naložbe za povečanje uporabe energije iz obnovljivih virov in nadgradnjo omrežja ter ukrepi za energijsko učinkovitost Madžarski pomagali pri doseganju ciljev za razogljičenje do leta 2030 in podprli prehod na nizkoogljično gospodarstvo. To naj bi bilo po pričakovanjih doseženo zlasti z revizijo pravnega in upravnega okvira za spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije. Pričakuje se, da bosta odprava obstoječih splošnih omejitev glede vetrnih elektrarn na kopnem in vzpostavitev namenskih območij v najbolj vetrnih regijah, s katerimi bi dodatno olajšali postavitve vetrnih turbin, omogočili postavitev novih zmogljivosti za vetrno energijo. Izboljšanje postopkov za izdajanje dovoljenj za elektrarne, ki temeljijo na obnovljivih virih energije, naj bi spodbudilo uvajanje energije iz obnovljivih virov. K razvoju obnovljivih virov energije naj bi prispevale tudi boljša preglednost, predvidljivost in razpoložljivost postopkov za priključitev obnovljivih virov na omrežje s ciljem, da se do leta 2026 proizvodnja energije iz obnovljivih virov z dovoljenjem za priključitev na omrežje poveča na 10 000 MW. Te reforme bi bilo treba v skladu z načrtom za okrevanje in odpornost dopolniti z naložbami za razvoj prenosnih in distribucijskih omrežij ter pametnih omrežij, vključno s pametnimi števci, ter za namestitve sončnih panelov in zmogljivosti za shranjevanje energije. K povečanju energetske učinkovitosti bo prispevala prenova javnih stavb, zlasti izobraževalnih in zdravstvenih ustanov, ter stanovanjskih stavb, predvsem z zamenjavo oken in posodobitvijo njihovega ogrevalnega sistema.
- (37) Celovit sveženj reform in naložb v trajnostni promet je namenjen podpiranju javnega potniškega prevoza in železniškega prevoza blaga. Pričakuje se, da bo to spodbudilo splošni ekosistem mobilnosti, kar bi moralo koristiti gospodarstvu, in prispevalo k razogljičenju prometnega sektorja.
- (38) Načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi reforme in naložbe za trajnostno gospodarjenje z vodnimi viri, ki so namenjene izboljšanju oskrbe z vodo na določenih območjih, na katerih primanjkuje vode, zlasti z obnovo delov obstoječega sistema za gospodarjenje z vodnimi viri ter vzpostavitev novih poti za oskrbo z vodo, razvoju

naravnih rešitev za zadrževanje vode, nadgradnji madžarskega sistema za spremljanje gospodarjenja z vodnimi viri na lokalni in nacionalni ravni ter spodbujanju trajnostnih praks gospodarjenja z vodnimi viri med kmeti. Pričakuje se, da bodo naložbe, povezane z gospodarjenjem z vodnimi viri, prispevale k izboljšanju zadrževanja vode na območjih, na katerih primanjkuje vode, in k zaščiti virov podtalnice. Ustrezni mejniki zagotavljajo izvajanje rezultatov in pogojev iz presoj vplivov na okolje v skladu z okoljsko zakonodajo EU, izdajanje ustreznih dovoljenj za odvzem vode in doseganje dobrega ekološkega stanja površinskih in podzemnih vodnih teles, na katera vplivajo navedene naložbe.

- (39) Načrt za okrevanje in odpornost vključuje reforme za trajnostno ravnanje z odpadki in naložbe vanj, za katere se pričakuje, da bodo prispevale k zelenemu prehodu, in sicer z ustvarjanjem stabilnega in ugodnega pravnega okolja, ki bo spodbujalo prehod na krožno gospodarstvo, ter s podpiranjem uporabe sekundarnih surovin. Pričakuje se, da bodo navedeni ukrepi Madžarski pomagali doseči cilje Unije na področju ravnanja z odpadki za leti 2025 in 2030.
- (40) Čeprav v načrtu za okrevanje in odpornost ni posebnih ukrepov v zvezi z biotsko raznovrstnostjo, načrt vsebuje ukrepe, ki prispevajo k blažitvi podnebnih sprememb, kar pomeni, da bi ti lahko koristili tudi ohranjanju biotske raznovrstnosti, saj so podnebne spremembe ena večjih groženj biotski raznovrstnosti. Madžarska je izvedla sistematično oceno skladnosti z načelom, da se ne škoduje bistveno, iz katere je razvidno, da noben od predlaganih ukrepov ne škoduje biotski raznovrstnosti.

Prispevek k digitalnemu prehodu

- (41) V skladu s členom 19(3), točka (f), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.6, k navedeni uredbi načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe, ki v veliki meri (ocena A) prispevajo k digitalnemu prehodu ali k obravnavanju izzivov, ki iz tega izhajajo. Za ukrepe, ki podpirajo digitalne cilje, je namenjen znesek, ki predstavlja 29,8 % skupnih dodeljenih sredstev za načrt za okrevanje in odpornost, izračunanih po metodologiji iz Priloge VII k navedeni uredbi.
- (42) Načrt za okrevanje in odpornost vključuje več ukrepov za izboljšanje digitalnih spretnosti in znanj v izobraževanju na vseh ravneh, zagotavljanje širokega dostopa do digitalnega izobraževanja za učence, dijake, študente in učitelje ter vključevanje rešitev za digitalno izobraževanje v poklicno izobraževanje in usposabljanje ter visoko šolstvo. Za izpolnitev teh ciljev načrt za okrevanje in odpornost predvideva digitalno usposabljanje učiteljev in naložbe v opremljanje šol, učiteljev in učencev z opremo IKT, zlasti najbolj prikrajšanih učencev. Načrt podpira tudi razvoj digitalnih učnih vsebin za poklicno in terciarno izobraževanje.
- (43) V načrt za okrevanje in odpornost so vključeni ukrepi za digitalizacijo nekaterih sektorjev, zlasti zdravstvenega, prometnega in energetskega sektorja. Digitalizacija zdravstva zajema širok nabor pobud, kot so vzpostavitev centra za diagnostiko na daljavo, uvedba sistema za službo za nujno pomoč, ki naj bi temeljil na umetni inteligenci, ter razvoj mobilnih aplikacij na področju zdravstva in sistem spremljanja starejših pacientov na daljavo. Uvedba centralnega sistema za upravljanje železniškega prometa in enotnega državnega sistema za določanje cen in obveščanje potnikov v avtobusnem in železniškem prometu naj bi izboljšala varnost, kakovost in privlačnost javnega prevoza. Pričakuje se, da bo razvoj pametnega elektroenergetskega omrežja bolje povezal dodatne decentralizirane zmogljivosti za proizvodnjo energije iz

obnovljivih virov z obstoječim sistemom ter tako omrežja prilagodil prihodnjim potrebam in omogočil boljšo ureditev proizvodnje energije.

- (44) Pričakuje se tudi, da bodo ukrepi za okrepitev vladnih rešitev in storitev informacijske in komunikacijske tehnologije prispevali k posodobitvi in izboljšanju javne uprave. Načrt za okrevanje in odpornost med drugim vsebuje ukrepe za digitalno preobrazbo postopkov za izpolnjevanje davčnih obveznosti, nadaljnji razvoj elektronskega sistema za javno naročanje in sistem za upravljanje sodnih spisov državnega tožilstva.

Trajen učinek

- (45) V skladu s členom 19(3), točka (g), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.7, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo imel načrt za okrevanje in odpornost v veliki meri (ocena A) trajen učinek na Madžarsko.
- (46) Trajni učinek načrta za okrevanje in odpornost temelji na vrsti ukrepov v različnih sektorjih. Med reformami, ki podpirajo zeleni prehod, so učinkovitejši upravni in pravni okvir za spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije, nov okvir politike za krožno gospodarstvo ter boljše spremljanje vodnih virov in ozaveščanje o trajnostnem gospodarjenju z vodnimi viri. K trajnemu učinku načrta naj bi prispevala tudi večja učinkovitost javnih storitev, in sicer z digitalizacijo, tudi na področju zdravstvenega varstva. Drugi ukrepi s trajnim učinkom se nanašajo na izboljšanje vključevanja najranljivejših skupin na trg dela ter izboljšanje rezultatov izobraževanja in povečanje udeležbe prikrajšanih skupin in najmanj razvitih območij v izobraževalnem sistemu. Vse to dopolnjujejo naložbe v digitalne spretnosti in znanja.
- (47) Pričakuje se, da bo načrt za okrevanje in odpornost znatno prispeval h krepitvi institucionalne odpornosti Madžarske. To naj bi bilo po pričakovanjih doseženo z okrepitevijo protikorupcijskega okvira in neodvisnosti sodstva ter izboljšanjem kakovosti in preglednosti postopkov odločanja. Poslovno okolje naj bi se izboljšalo z ukrepi za izboljšanje davčnega sistema in regulativne predvidljivosti ter povečanje konkurence v javnem naročanju. Pričakuje se tudi, da bo načrt za okrevanje in odpornost s pregledi porabe prispeval k vzdržnosti madžarskega pokojninskega sistema in dobremu proračunskemu upravljanju.
- (48) Trajni učinek načrta za okrevanje in odpornost je mogoče okrepiti tudi s sinergijami med načrtom za okrevanje in odpornost in drugimi podpornimi programi, vključno s programi, ki se financirajo iz skladov kohezijske politike, zlasti z vsebinskim obravnavanjem globoko zakoreninjenih ozemeljskih izzivov in spodbujanjem uravnoteženega razvoja.

Spremljanje in izvajanje

- (49) V skladu s členom 19(3), točka (h), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.8, k navedeni uredbi so ureditve, predlagane v načrtu za okrevanje in odpornost za zagotovitev učinkovitega spremljanja in izvajanja načrta za okrevanje in odpornost, vključno s predvidenim časovnim razporedom, mejniki in cilji ter povezanimi kazalniki, ustrezne (ocena A).
- (50) Za splošno usklajevanje načrta za okrevanje in odpornost ter spremljanje napredka pri izpolnjevanju mejnikov in ciljev je odgovoren državni podsekretariat za izvajanje načrta za okrevanje in odpornost (v nadaljnjem besedilu: nacionalni organ) v okviru ministrstva, pristojnega za izvajanje podpore Unije. Ta je odgovoren tudi za usklajevanje poročanja o mejnikih in ciljih, vključno s povezanimi kazalniki, in zagotavljanje podatkov, kot so podatki o končnih prejemnikih. Nacionalni organ je

odgovoren za pripravo zahtevkov za izplačilo, izjav o upravljanju in povzetka revizij. Za izvajanje teh nalog so pristojnosti nacionalnega organa jasno opredeljene, organ pa se za izvajanje načrta za okrevanje in odpornost zanaša na namensko strukturo. Napredek pri zagotavljanju zadovoljivega izpolnjevanja mejnikov in ciljev se bo spremljal z redno posodobljenimi podatki v informacijskem sistemu za spremljanje, ki bo vzpostavljen še pred predložitvijo prvega zahtevka za izplačilo, skupaj z ustreznimi ureditvami za zagotavljanje pravočasnosti, zanesljivosti in verodostojnosti podatkov v informacijskem sistemu za spremljanje. Poleg tega bi bilo treba vzpostaviti posebne ureditve za spremljanje posameznih ukrepov, da se omogočita zgodnje prepoznavanje tveganj in zamud pri izvajanju ter po potrebi ukrepanje, s čimer se bo zagotovilo, da izvajanje ukrepov iz načrta za okrevanje in odpornost poteka v skladu z načrtom.

- (51) Mejniki in cilji načrta za okrevanje in odpornost so ustrezni za spremljanje njegovega izvajanja. Mejniki in cilji ustrezno odražajo splošno raven ambicioznosti načrta za okrevanje in odpornost ter so jasni in realistični. Mejniki in cilji so dobro zasnovani, zanje pa so predvideni ustrezni, sprejemljivi in zanesljivi kazalniki, ki bi morali zagotoviti ustrezno spremljanje med izvajanjem. Mejniki in cilji veljajo tudi za že izvedene ukrepe, ki so upravičeni do financiranja v skladu s členom 17(2) Uredbe (EU) 2021/241. Zahtevek za izplačilo je upravičen, če se navedeni mejniki in cilji zadovoljivo izpolnjujejo v daljšem obdobju.
- (52) Države članice bi morale zagotoviti, da se finančna podpora v okviru instrumenta sporoči in navede v skladu s členom 34 Uredbe (EU) 2021/241. V okviru instrumenta za tehnično podporo, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta⁵, se lahko zahteva tehnična podpora za pomoč državam članicam pri izvajanju njihovega načrta za okrevanje in odpornost.

Izračun stroškov

- (53) V skladu s členom 19(3), točka (i), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.9, k navedeni uredbi je utemeljitev v načrtu o znesku ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost v srednji meri (ocena B) razumna in verjetna, skladna z načelom stroškovne učinkovitosti ter sorazmerna s pričakovanim nacionalnim gospodarskim in socialnim učinkom.
- (54) Madžarska je na splošno predložila podrobne razčlenitve posameznih ocen stroškov za naložbe in reforme s povezanimi stroški, ki so vključene v načrt za okrevanje in odpornost. Ocena stroškov kaže, da je večina stroškov v načrtu za okrevanje in odpornost razumna in verjetna. Z dokazi, ki podpirajo ocene stroškov, so razumno utemeljeni ključni povzročitelji stroškov predlaganih ukrepov, vendar se stopnja in temeljitost predloženih dokazov za posamezne ukrepe razlikujeta. V večini primerov so bili kot merilo za ocene stroškov predstavljeni pretekli projekti, dejanski podatki o razpisih in drugi primerljivi podatki o stroških za glavne povzročitelje stroškov. V nekaterih primerih so podrobnosti o metodologiji in predpostavke, uporabljene za pripravo ocene stroškov, omejene, zato ocen stroškov ni mogoče v celoti oceniti pozitivno. Madžarska je za podkrepitev utemeljitve in dokazovanje ocen stroškov za večino ukrepov predložila tudi podrobno dodatno dokumentacijo. Madžarska je poleg tega predložila zadostne informacije in zagotovila, da stroškov načrta za okrevanje in odpornost ne bodo krili drugi obstoječi ali načrtovani viri financiranja Unije. Poleg

⁵ Uredba (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. februarja 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za tehnično podporo (UL L 57, 18.2.2021, str. 1).

tega so ocenjeni skupni stroški načrta za okrevanje in odpornost v skladu z načelom stroškovne učinkovitosti in sorazmerni s pričakovanim nacionalnim gospodarskim in socialnim učinkom.

Zaščita finančnih interesov Unije

- (55) V skladu s členom 19(3), točka (j), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.10, k navedeni uredbi so ureditve, predlagane v načrtu za okrevanje in odpornost, ter dodatni ukrepi iz tega sklepa, ustrezni (ocena A) za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje korupcije, goljufij in nasprotij interesov pri uporabi sredstev, zagotovljenih v okviru navedene uredbe, pri čemer se pričakuje, da bodo učinkovito preprečevale dvojno financiranje v okviru navedene uredbe in drugih programov Unije. To ne posega v uporabo drugih instrumentov in orodij za spodbujanje in zagotavljanje skladnosti s pravom Unije, tudi za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje korupcije, goljufij in nasprotij interesov ter zaščito finančnih interesov Unije v skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta⁶.
- (56) V skladu s členom 20(5), točka (e), Uredbe (EU) 2021/241 bi morali biti opredeljeni mejniki, povezani z zaščito finančnih interesov Unije, da se zagotovi skladnost s členom 22 navedene uredbe, in sicer z ustanovitvijo ustreznega sistema nadzora. Pričakuje se, da bo z zadovoljivo izpolnitvijo navedenih mejnikov zagotovljena primernost sistema notranje kontrole v skladu s členom 19(3), točka (j), Uredbe (EU) 2021/241. Ker so za učinkovito delovanje sistema notranje kontrole potrebni trden in učinkovit protikorupcijski okvir, okrepljene ureditve za učinkovito preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje goljufij, korupcije, nasprotja interesov in drugih nezakonitosti pri izvajanju podpore Unije, konkurenčen in pregleden sistem javnega naročanja ter neodvisnost sodstva, bi morali biti določeni mejniki za ustrezne reforme, njihova izpolnitev pa bi morala biti pogoj za izplačilo iz mehanizma. Ob upoštevanju dejstva, da bi morali biti mejniki oblikovani tako, da se zagotovi, da bodo zaščiteni finančni interesi Unije in da bo vzpostavljen zadovoljiv nadzor, preden Komisija odobri izplačilo iz mehanizma, bi morala Madžarska izpolniti vse mejnike v zvezi s sistemom kontrole⁷ še pred predložitvijo prvega zahtevka za izplačilo, izplačilo iz mehanizma pa ne bi smelo biti izvedeno, dokler se ti ne izpolnijo. Ta zahteva je skladna s popravnimi ukrepi, ki jih je Madžarska predlagala v okviru postopka na podlagi člena 6 Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije⁸, in ne posega vanje.
- (57) Trden in učinkovit protikorupcijski okvir je nujen za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje nepravilnosti, kot so goljufije, korupcija in nasprotje interesov, s tem pa tudi za zagotavljanje učinkovite ureditve revizije načrta za okrevanje in odpornost ter nadzora nad njim in zaščito finančnih interesov Unije. V zvezi s tem bi bilo treba v okviru načrta za okrevanje in odpornost izvesti več ukrepov za zagotovitev skladnosti s členom 22. Mednje spada tudi ustanovitev organa za integriteto, ki bo namenjen učinkoviti krepitvi preprečevanja, odkrivanja in odpravljanja goljufij, nasprotja

⁶ Uredba (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije (UL L 433I, 22.12.2020, str. 1).

⁷ To velja za mejnike 160, 166, 169, 171, 174, 175, 195, 197, 198, 200, 201, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 224, 225, 226, 227 in 228.

⁸ V skladu z njihovo opredelitvijo v Prilogi obrazložitvenemu memorandumu k predlogu Komisije za izvedbeni sklep Sveta o ukrepih za zaščito proračuna Unije pred kršitvami načel pravne države na Madžarskem (COM(2022) 485 final).

interesov, korupcije in drugih nezakonitosti in nepravilnosti v zvezi z izvajanjem podpore Unije, s posebnim poudarkom na javnem naročanju in zagotavljanju resničnosti navedb v prijavah premoženjskega stanja. Prav tako bi bilo treba ustanoviti verodostojno in učinkovito projektno skupino za boj proti korupciji, v kateri bi sodelovalo več neodvisnih nevladnih organizacij in ki bi pregledovala obstoječe protikorupcijske ukrepe in pripravljala predloge glede izboljšav za odkrivanje, preiskovanje, pregon in kaznovanje korupcije in drugih praks, kot so nepotizem, favoriziranje in pojav vrtljivih vrat med javnim in zasebnim sektorjem. Določiti bi bilo treba tudi pravila za razširitev osebnega in materialnega področja uporabe zahtev za prijavo premoženjskega stanja ter okrepitev nadzora in preglednosti nad tem, kako fundacije za upravljanje premoženja v javnem interesu, ki opravljajo dejavnost v javnem interesu, in pravne osebe, ki jih te ustanovijo ali upravljajo, uporabljajo podporo Unije. Vzpostavitev možnosti učinkovitega sodnega nadzora nad odločitvami tožilstva ali preiskovalnega organa o tem, da zavrže določeno prijavo kaznivega dejanja ali ustavi kazenski postopek, bi morala prispevati h krepitvi protikorupcijskega okvira, posredno pa tudi h krepitvi prizadevanja tožilstev za boj proti korupciji. Povečati bi bilo treba tudi preglednost javnih podatkov in dostop do njih, zlasti na področju javnofinančnih odhodkov, saj bi to lahko prispevalo k okrepitvi protikorupcijskega okvira, in sicer z olajšanjem neodvisnega nadzora. Zato bi bilo treba določiti šest mejnikov, da se zagotovi, da se navedeni ukrepi učinkovito izvajajo pred predložitvijo prvega zahtevka za izplačilo.

- (58) Za zagotavljanje učinkovite ureditve revizije načrta za okrevanje in odpornost ter nadzora nad njim ter učinkovite zaščite finančnih interesov Unije med izvajanjem načrta za okrevanje in odpornost je treba okrepiti ureditve za učinkovito preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje goljufij, korupcije, nasprotja interesov in drugih nezakonitosti pri izvajanju podpore Unije na splošno. V zvezi s tem bi bilo treba v okviru načrta za okrevanje in odpornost izvesti več ukrepov. Da bi okrepili preprečevanje nasprotja interesov in nadzor nad njim pri izvajanju podpore Unije, bi bilo treba ustanoviti nov direktorat za notranjo revizijo in integriteto, s katerim bi zagotovili red in učinkovit nadzor nad izjavami o nasprotju interesov ter preiskave prijav suma o nasprotju interesov. Okrepljene pravne določbe bi morale izboljšati obvladovanje tveganj, preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje goljufij, korupcije, nasprotja interesov ter dvojnega financiranja; zagotoviti, da se vzpostavijo učinkovita pravila, postopki in nadzorni mehanizmi v zvezi z izjavami o nasprotju interesov ter zagotoviti redno menjavo osebja na občutljivih položajih in učinkovit nadzor nad njimi. Vzpostavljene bi morale biti tudi ustrezne smernice za zagotavljanje, da se vsi organi, vključeni v izvajanje in nadzor podpore Unije na kateri koli ravni, zavedajo svojih nalog, odgovornosti in obveznosti na področju preprečevanja, odkrivanja in odpravljanja nasprotja interesov. Poleg tega bi bilo treba vzpostaviti celovito in učinkovito strategijo za boj proti korupciji in goljufijam v zvezi s podporo Unije, ki bi jo bilo treba dopolniti s podrobnim akcijskim načrtom. Vzpostaviti bi bilo treba tudi ustrezne postopke za zagotavljanje, da se sistem Arachne za podatkovno rudarjenje in ocenjevanje tveganja uporablja v celoti in učinkovito in da se nadaljnja tveganja, ki jih navedeni sistem odkrije, učinkovito spremljajo. Da bi okrepili odkrivanje goljufij, bi bilo treba vzpostaviti zakonodajne ureditve, ki bi uradu OLAF omogočale učinkovito izvajanje preiskav in inšpekcij na kraju samem. Zato bi bilo treba določiti osem mejnikov, da se zagotovi, da se navedeni ukrepi učinkovito izvajajo pred predložitvijo prvega zahtevka za izplačilo.

- (59) Večja preglednost in konkurenčnost v javnem naročanju sta nujno potrebni za preprečevanje nepravilnosti, vključno z goljufijami, korupcijo in nasprotjem interesov, in sta zato predpogoj za učinkovito delovanje sistema notranje kontrole. V zvezi s tem bi bilo treba v okviru načrta za okrevanje in odpornost izvesti več ukrepov. Ti bi morali vključevati razvoj in trajno uporabo orodja za spremljanje deleža postopkov javnega naročanja, na katere prispe ena sama ponudba, ter razvoj in vzpostavitev okvira za merjenje uspešnosti, ki bo namenjen rednemu ocenjevanju uspešnosti in stroškovne učinkovitosti javnega naročanja ter iskanju vzrokov za omejeno konkurenco v sektorjih, za katere je nizka raven konkurence najznačilnejša. Vzpostaviti bi bilo treba tudi program podpore za poenostavitev sodelovanje mikro, malih in srednjih podjetij v postopkih javnega naročanja ter ukrepe za razvoj elektronskega sistema javnega naročanja, s katerim bi olajšali izvajanje neodvisnega nadzora in analiz konkurence v javnem naročanju, saj so ti nujno potrebni za učinkovito izpolnjevanje zaveze o zmanjšanju deleža postopkov javnega naročanja s samo eno ponudbo in za olajšanje javnega nadzora nad sistemom javnega naročanja. Zato bi bilo treba določiti pet mejnikov, da se zagotovi, da se navedeni ukrepi učinkovito izvajajo pred predložitvijo prvega zahtevka za izplačilo. Poleg navedenih mejnikov bi morali biti v načrt za okrevanje in odpornost vključeni tudi nadaljnji cilji, ki so namenjeni spremljanju in doseganju zaveze o znižanju deleža postopkov javnega naročanja s samo eno ponudbo v celotnem obdobju izvajanja načrta za okrevanje in odpornost.
- (60) Ob upoštevanju, da je za delovanje sistema notranje kontrole potrebna učinkovita neodvisnost sodstva, bi bilo treba v načrtu določiti mejnike za reforme, namenjene okrepitvi relativne vloge in pooblastil državnega sodnega sveta v primerjavi s pooblastili predsednika državnega urada za sodstvo, okrepitvi neodvisnosti vrhovnega sodišča (Kúria), odpravi ovir za predložitev predlogov za sprejetje predhodnih odločb Sodišču Evropske unije in odpravi možnosti, da lahko javni organi izpodbijajo pravnomočne sodne odločbe pred ustavnim sodiščem. Pričakuje se, da bodo te reforme prispevale k zaščiti finančnih interesov Unije. Ta zahteva ne posega v dolžnost Madžarske, da izpolnjuje svoje obveznosti na podlagi prava Unije, zlasti člena 19(1) Pogodbe o Evropski uniji (PEU), kot ga razlaga Sodišče Evropske unije, ki predstavlja ključen sestavni del pravnega reda Unije. Zato bi bilo treba določiti štiri mejnike, da se zagotovi, da se navedeni ukrepi učinkovito izvajajo pred predložitvijo prvega zahtevka za izplačilo.
- (61) Sistem in ureditve nadzora, predlagane v načrtu za okrevanje in odpornost, temeljijo na trdnih procesih in strukturah, ki jasno opredeljujejo vloge in obveznosti različnih organov, vključenih v izvajanje, spremljanje, nadzor in revizijo načrta, ter njihovo sodelovanje. Procesi in strukture zagotavljajo jasno ločevanje nadzornih in revizijskih funkcij ter obveznosti. Nacionalni organ je odgovoren za splošno usklajevanje načrta za okrevanje in odpornost, spremljanje napredka pri izpolnjevanju mejnikov in ciljev, izvajanje nadzora nad izvedbenimi organi, organi, ki dodeljujejo posredovana nepovratna sredstva, in končnimi prejemniki ter za pripravo zahtevkov za izplačilo in z njimi povezanih izjav o upravljanju, ki temeljijo na preverjenih podatkih iz sistema spremljanja, ter njihovo predložitev Komisiji. Vloga revizijskega organa v načrtu za okrevanje in odpornost je dodeljena generalnemu direktoratu za revizijo evropskih sredstev (EUTAF), ki bi moral imeti potrebne zmogljivosti in ima upravne izkušnje za izvajanje s tem povezanih revizijskih nalog v skladu z mednarodno sprejetimi revizijskimi standardi. Direktorat EUTAF je odgovoren za izvajanje sistemskih revizij in preizkušanje podatkov o izvedenih mejnikih in ciljih, na katerih temelji razdelek s

povzetkom revizij, ki se predložijo Komisiji z zahtevki za izplačilo. Poleg tega se za zagotavljanje učinkovite revizije izvajanja načrta za okrevanje in odpornost pričakuje, da bo direktorat EUTAF sprejel učinkovito revizijsko strategijo, ki bo v skladu z mednarodno sprejetimi revizijskimi standardi. Zagotoviti bi bilo treba ustrezna sredstva, ki bodo omogočila, da direktorat EUTAF ostane neodvisen ter da bo lahko učinkovito in pravočasno opravljal svoje naloge. Oba povezana mejnika bi morala biti izpolnjena pred predložitvijo prvega zahtevka za izplačilo.

- (62) Pričakuje se, da bo upravna zmogljivost osrednjih služb, zadolženih za izvajanje in usklajevanje načrta za okrevanje in odpornost, tj. nacionalnega organa, ustrezna za opravljanje njihovih predvidenih vlog in nalog. Delo nacionalnega organa bi morali podpirati izvedbeni organi, zadolženi za izvajanje nekaterih izvedbenih nalog v imenu nacionalnega organa, potem ko prestopijo preverjanje v zvezi s tem, ali imajo potrebna sredstva in strokovno znanje za učinkovito in pravočasno izvajanje teh nalog. Izvedbeni organi in nacionalni organ bi morali izvajati reden in sistematičen nadzor končnih prejemnikov. Nacionalni organ bi moral tudi redno nadzorovati delo izvedbenih organov. Poleg tega bi moral tudi novoustanovljeni direktorat za notranjo revizijo in integriteto izvajati reden nadzor nasprotja interesov, in sicer neodvisno od drugih organov nadzora. Mejniki v zvezi z odlokom vlade, ki opredeljuje pravno pooblastilo za vse organe, vključene v izvajanje načrta za okrevanje in odpornost ter v revizijo in nadzor njegovega izvajanja, bi moral biti izpolnjen še pred predložitvijo prvega zahtevka za izplačilo.
- (63) Pričakuje se, da bodo vzpostavljeni ustrezni postopki za zagotavljanje zbiranja, shranjevanja in razpoložljivosti vseh zahtevanih podatkov o končnih prejemnikih, izvajalcih, podizvajalcih in dejanskih lastnikih v informacijskem sistemu za spremljanje, razvitem za potrebe načrta za okrevanje in odpornost. Za zagotavljanje zanesljivosti in verodostojnosti podatkov v informacijskem sistemu za spremljanje so vzpostavljeni podrobni mehanizmi nadzora na več ravneh. Zato bi bilo treba določiti mejnik, ki bi zagotavljal, da so funkcije, ki jih mora imeti repozitorni sistem za spremljanje izvajanja načrta za okrevanje in odpornost, popolnoma delujoče in operativne ter vključujejo vsaj funkcije za zagotavljanje zbiranja podatkov in spremljanje doseganja mejnikov in ciljev ter zbiranje, shranjevanje in zagotavljanje dostopa do podatkov, ki so zahtevani v členu 22(2), točka (d), Uredbe (EU) 2021/241. Ta mejnik bi moral biti izpolnjen pred predložitvijo prvega zahtevka za izplačilo.

Skladnost načrta za okrevanje in odpornost

- (64) V skladu s členom 19(3), točka (k), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.11, k navedeni uredbi načrt v veliki meri (ocena A) vključuje ukrepe za izvajanje reform in javnih naložbenih projektov, ki predstavljajo usklajeno delovanje.
- (65) Načrt za okrevanje in odpornost predstavlja uravnotežen nabor reform in naložb, ki so dosledne in se vzajemno krepijo. Skladnost je zagotovljena znotraj komponent – naložbe spremljajo ustrezne reforme – in med različnimi komponentami načrta za okrevanje in odpornost. Ukrepi, ki vključujejo več komponent, so namenjeni izboljšanju rezultatov izobraževanja in vsebujejo ukrepe za učence, učitelje in šole, s poudarkom na prikrajšanih učencih in digitalnem izobraževanju. Kar zadeva zeleni prehod, načrt za okrevanje in odpornost vključuje ukrepe za zagotavljanje podpore za naložbe v energijsko učinkovitost stanovanjskih in javnih stavb, zlasti izobraževalnih in zdravstvenih ustanov. Digitalna preobrazba se v načrtu sistematično spodbuja s kombinacijo reform v obliki pobud za digitalizacijo in naložb v opremo IKT ter

razvoja znanj in spretnosti v sektorjih, kot so izobraževanje, zdravstvo, energetika, promet in javna uprava. Za izvedbo številnih naložb v načrtu so potrebni učinkoviti postopki javnega naročanja, načrt pa vključuje učinkovit sklop ukrepov za izboljšanje konkurence, učinkovitosti in preglednosti sistema javnega naročanja. Za nekatere reforme, kot so reforme za izboljšanje kakovosti in preglednosti odločanja, se pričakuje, da bodo dosegle horizontalne učinke na kakovost in učinkovitost zakonodaje na vseh področjih. Ukrepi, predlagani v okviru komponent, niso v nasprotju z drugimi ukrepi niti ne spodkopavajo njihove učinkovitosti, prav tako med komponentami niso bile ugotovljene nedoslednosti ali nasprotja.

Enakost

- (66) Načrt za okrevanje in odpornost vključuje vrsto ukrepov za obravnavanje izzivov na področju enakosti spolov in enakih možnosti. Pričakuje se, da bo večja razpoložljivost ustanov za predšolsko vzgojo pripomogla k bolj enaki udeležbi na trgu dela in prispevala k usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev. Podpora izobraževanju otrok in učencev s posebnimi potrebami naj bi okrepila vključujoče izobraževanje. Enakopravnejši dostop do izobraževanja in prispevek k zmanjšanju socialnih neenakosti naj bi se dosegla z dobavo prenosnih računalnikov za učence in učitelje, potem ko bo razvita strategija za ugotavljanje upravičenosti in ko bodo šole opremljene s sodobnimi orodji za prikazovanje in drugimi napravami informacijske tehnologije, pri čemer bodo imele prednost šole z velikim deležem prikrajšanih učencev. Pričakuje se, da se bo s pripojitvijo razredov na majhnih in manj uspešnih šolah na nižji sekundarni ravni večjim šolam v sosednjih naseljih izboljšal dostop do kakovostnega izobraževanja za otroke s slabimi rezultati in prikrajšane otroke. Segregacija v javnih izobraževalnih ustanovah naj bi se zmanjšala z ukrepi za spodbujanje izobraževalnih ustanov na primarni in nižji sekundarni ravni, da povečajo delež prikrajšanih učencev. Pričakuje se, da bodo naložbe v prometni sektor, kot so nizkopodni avtobusi in prenovljene železniške postaje, izboljšale dostopnost za invalide. Načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi celostne pobude za spodbujanje socialne vključenosti s poudarkom na prebivalcih prikrajšanih naselij, kar zajema tudi romske skupnosti. Pričakuje se, da bodo ukrepi za digitalizacijo na področju oskrbe starejših prispevali k izvajanju evropske strategije o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030.

Samoocena varnosti

- (67) Samoocena varnosti v skladu s členom 18(4)(g) Uredbe (EU) 2021/241 ni bila predložena, saj je Madžarska ni štela za potrebno.

Postopek posvetovanja

- (68) Pripombe glede osnutka načrta za okrevanje in odpornost je bilo mogoče oddati marca in aprila 2021. Poleg tega, da je Madžarska informacije dala na voljo širši javnosti, je vzpostavila tudi neposreden stik s 461 organizacijami, kot so občine, nevladne in visokošolske organizacije, sindikati ter znanstvene organizacije, da bi jih spodbudila, naj predložijo svoja stališča in predloge. Od tega je prispevke predložilo 88 organizacij z več kot 1 260 različnimi predlogi. Nekatere pripombe so privedle do sprememb osnutka načrta za okrevanje in odpornost; na primer predlog, naj se primerneje opredeli področje uporabe ukrepa za podporo trajnostnih ogrevalnih sistemov za gospodinjstva. Nekateri deležniki pa so bili kritični do postopka, saj naj podrobna vsebina načrta za okrevanje in odpornost ne bi bila objavljena dovolj zgodaj, da bi lahko podali smiselne pripombe, njihovi komentarji pa naj ne bi bili upoštevani.

Poleg formalnega posvetovanja je bilo leta 2021 na regionalni in nacionalni ravni organiziranih več konferenc, namenjenih deležnikom, z različnimi vsebinskimi poudarki. Madžarska je avgusta 2021 objavila novo različico, odtlej pa ni javno objavila nobene spremenjene različice in ni izvedla dodatnih postopkov posvetovanja v zvezi s spremembami načrta za okrevanje in odpornost, vključenimi v letu 2022.

- (69) Za zagotovitev, da bodo ustrezni akterji prevzeli odgovornost, je ključnega pomena, da v celotnem obdobju izvajanja naložb in reform iz načrta za okrevanje in odpornost sodelujejo vsi zadevni lokalni organi in deležniki, vključno s socialnimi partnerji. Načrt za okrevanje in odpornost zato vsebuje ukrep za razvoj strategije za zagotavljanje učinkovitega vključevanja deležnikov v izvajanje načrta za okrevanje in odpornost, vključno z ustanovitvijo odbora za spremljanje, v katerem bo sodelovalo veliko neodvisnih organizacij civilne družbe in ki bo pozorno spremljal izvajanje načrta za okrevanje in odpornost ter podal priporočila nacionalnemu organu. Več ukrepov vključuje tudi posebne zaveze, s katerimi je sistematično vključevanje socialnih partnerjev in deležnikov v proces izvajanja izrecno zagotovljeno.

Pozitivna ocena

- (70) Potem ko je Komisija pozitivno ocenila madžarski načrt za okrevanje in odpornost z ugotovitvijo, da načrt zadovoljivo izpolnjuje merila za oceno iz Uredbe (EU) 2021/241, bi bilo treba v skladu s členom 20(2) navedene uredbe v tem sklepu določiti reforme in naložbene projekte, potrebne za izvajanje načrta za okrevanje in odpornost, ustrezne mejnike, cilje in kazalnike ter znesek, ki ga Unija da na voljo v obliki nepovratne finančne podpore.

Finančni prispevek

- (71) Ocenjeni skupni stroški načrta za okrevanje in odpornost Madžarske znašajo 2 299 592 927 602 HUF, kar ustreza 5 824 260 891 EUR glede na povprečen referenčni menjalni tečaj ECB med EUR in HUF v obdobju od 1. aprila 2022 do 30. septembra 2022. Ker načrt za okrevanje in odpornost zadovoljivo izpolnjuje merila za oceno iz Uredbe (EU) 2021/241 in ker je znesek ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost višji od najvišjega finančnega prispevka, ki je na voljo za Madžarsko, bi moral biti finančni prispevek, dodeljen za načrt za okrevanje in odpornost Madžarske, enak skupnemu znesku finančnega prispevka, ki je na voljo za Madžarsko.
- (72) V skladu s členom 11(2) Uredbe (EU) 2021/241 je bil izračun najvišjega finančnega prispevka za Madžarsko posodobljen 30. junija 2022. Zato bi bilo treba v skladu s členom 23(1) navedene uredbe za Madžarsko zdaj dati na voljo znesek, ki ne presega najvišjega finančnega prispevka iz člena 11(1), točka (a), navedene uredbe, za pravno obveznost, ki se sprejme do 31. decembra 2022, znesek, ki ne presega posodobljenega najvišjega finančnega prispevka, izračunanega v skladu s členom 11(2) navedene uredbe, pa bi bilo treba dati na voljo za pravno obveznost, ki se sprejme od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2023.
- (73) Podpora, ki se zagotovi, se financira z izposojanjem sredstev s strani Komisije v imenu Unije na podlagi člena 5 Sklepa Sveta (EU, Euratom) 2020/2053⁹. Podpora bi se morala izplačati v obrokih, potem ko bo Madžarska zadovoljivo izpolnila ustrezne

⁹ UL L 424, 15.12.2020, str. 1.

mejnike in cilje, ki so opredeljeni v zvezi z izvajanjem načrta za okrevanje in odpornost.

- (74) Ta sklep ne bi smel posegati v izid postopkov v zvezi z dodeljevanjem sredstev Unije v okviru katerega koli drugega programa Unije poleg mehanizma za okrevanje in odpornost ali v postopke v zvezi z izkrivljanjem delovanja notranjega trga, ki se morda izvajajo, zlasti na podlagi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Sklep ne prevlada nad zahtevo, da države članice Komisijo na podlagi člena 108 Pogodbe obvestijo o primerih morebitne državne pomoči –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Odobritev ocene načrta za okrevanje in odpornost

Ocena načrta za okrevanje in odpornost Madžarske na podlagi meril iz člena 19(3) Uredbe (EU) 2021/241 se odobri. Reforme in naložbeni projekti v okviru načrta za okrevanje in odpornost, ureditve in časovni raspored za spremljanje in izvajanje načrta za okrevanje in odpornost, vključno z ustreznimi mejniki in cilji, zadevni kazalniki v zvezi z izpolnjevanjem predvidenih mejnikov in ciljev ter ureditve za zagotavljanje popolnega dostopa Komisije do zadevnih osnovnih podatkov so določeni v Prilogi k temu sklepu.

Člen 2

Finančni prispevek

1. Unija da Madžarski na voljo finančni prispevek v obliki nepovratne podpore v višini 5 811 147 717 EUR¹⁰. Znesek v višini 4 639 429 967 EUR se da na voljo za pravno obveznost, ki se sprejme do 31. decembra 2022. Dodaten znesek v višini 1 171 717 750 EUR se da na voljo za pravno prevzeto obveznost, ki se sprejme med 1. januarjem 2023 in 31. decembrom 2023.
2. Komisija da Madžarski na voljo finančni prispevek Unije v obrokih v skladu s Prilogo k temu sklepu. Komisija lahko obroke izplača v eni ali več tranšah. Višina tranš je odvisna od razpoložljivosti sredstev.
3. Izplačilo obrokov v skladu s sporazumom o financiranju je pogojeno z razpoložljivim financiranjem in sklepom Komisije, sprejetim v skladu s členom 24 Uredbe (EU) 2021/241, da Madžarska zadovoljivo izpolnjuje ustrezne mejnike in cilje, opredeljene v zvezi z izvajanjem načrta za okrevanje in odpornost. Za upravičenost do plačila mora Madžarska doseči mejnike in cilje najpozneje do 31. avgusta 2026, s pridržkom začetka veljavnosti pravnih obveznosti iz odstavka 1.

¹⁰ Ta znesek ustreza dodelitvi finančnih sredstev po odbitku sorazmernega deleža odhodkov Madžarske iz člena 6(2) Uredbe (EU) 2021/241, izračunanega v skladu z metodologijo iz člena 11 navedene uredbe.

Člen 3
Naslovnik

Ta sklep je naslovljen na Madžarsko.
V Bruslju,

Za Svet
predsednik